

Dosarul nr. 2ra-375/23
2-20115526-01-2ra-09032023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Taraclia (jud. S. Uzun)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. G. Colev, A. Curdov, Ș. Starciuc)

Î N C H E I E R E

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos
Mariana Ursachi

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” împotriva lui Runtov Vladimir cu privire la încasarea datoriei pentru consumul de gaze naturale,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis apelul declarat de Runtov Vladimir, reprezentat de avocatul Jecov Nicolai și a fost casată încheierea din 24 mai 2021 și hotărârea din 11 iunie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia,

c o n s t a t ă :

La data de 21 septembrie 2020, SA „Moldovagaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Runtov Vladimir cu privire la încasarea datoriei pentru consumul de gaze naturale.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 17 mai 2016, între SA „Moldovagaz” și Runtov Vladimir a fost încheiat contractul nr.11/1500446 privind furnizarea de gaze naturale consumatorilor casnici.

Conform pct.11 lit.b) al contractului, furnizorul s-a obligat să furnizeze gaze naturale la adresa XXXXX, str. XXXXX, iar consumatorul conform pct.14 al contractului s-a obligat să achite costul pentru gazele naturale în termenii stabiliți.

Reclamanta a menționat că în cazul încălcării condițiilor de către utilizatorul final în conformitate cu pct.12 din Contractul de Furnizare a Gazelor Naturale la Consumatorii Casnici din 17 mai 2016, prin hotărârea ANRE nr.415 din 25 mai 2011 și prin hotărârea ANRE nr.113/2019 din 19 aprilie 2019, furnizorul are dreptul să

recalculeze consumul de gaze naturale consumate prin metoda paușală.

Astfel, conform actului întocmit la 09 august 2016, și procesului –verbal din 11 august 2016, al ședinței grupului de lucru s-a constatat încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul Runtov Vladimir, la locul de consum XXXXX, str. XXXXX, care a dus la neevidența sau evidența incompletă a volumului de gaze naturale consumate. S-a constatat că există o adâncitură sub mecanismul echipamentului de măsurare VK 4t no.017363, în plus există o gaură în corpul mecanismului de numărare. În conformitate cu dispozițiile punctului 151 a Regulamentului s-a decis de către șeful Taraclia – Gaz, recalcularea consumului de gaze naturale prin metoda paușală, pentru 221 de zile, de la 01 ianuarie 2015 până la 09 august 2016.

Astfel, datoria în mărime de 26864, 42 lei a fost calculată prin decizia nr.5 din 15 august 2016 privind încălcarea condițiilor contractuale de către consumatorul final, astfel a fost efectuată recalcularea volumului de gaze naturale consumate, în conformitate cu pct.151 din Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale nr.415 din 25 mai 2011.

În ședința de judecată SA „Moldova- Gaz” a solicitat încasarea de la Runtov Vladimir a datoriei pentru consumul de gaze în sumă de 26 864,42 de lei și cheltuielilor de judecată în mărime de 802 lei.

Prin încheierea din 24 mai 2021 a Judecătorei Cahul a fost respinsă cererea lui Runtov Vladimir privind excepția de tardivitate a acțiunii.

Prin hotărârea din 11 iunie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Taraclia acțiunea a fost admisă. S-a încasat de la Runtov Vladimir în beneficiul SA „Moldovagaz” datoria pentru consumul de gaze calculat potrivit metodei paușale în sumă de 26 864,42 de lei și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în mărime de 802, 20 de lei.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a indicat că având în vedere că de către pârât au fost încălcate obligațiile prevăzute în pct.14 al contractului, ceea ce prevede răspunderea pentru neevidența sau evidența incompletă a volumului de gaze consumate, acțiunea înaintată de S.A. „Moldovagaz” este întemeiată și urmează a fi admisă.

Prin decizia din 13 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost admisă cererea de apel declarată de Runtov Vladimir, casată încheierea din 24 mai 2021 și hotărârea din 11 iunie 2021 a Judecătorei Cahul, fiind pronunțată o hotărâre nouă prin care cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Moldovagaz” împotriva lui Runtov Vladimir cu privire la încasarea datoriei pentru consumul de gaze naturale, a fost respinsă, ca fiind depusă tardiv.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că reclamantul SA „Moldovagaz” a aflat despre încălcarea condițiilor contractuale la 15 august 2016, la aceeași dată fiind emisă și decizia nr.5, prin care s-a dispus calcularea datoriei pentru consumul de gaze conform metodei paușale în sumă de 26 864,42 de lei, pentru consumatorul Runtov Vladimir. Astfel, instanța de apel a reținut că termenul în interiorul căruia SA „Moldovagaz” putea să-și apere dreptul pe calea intentării unei acțiuni a început a curge la 16 august 2016 - până la 16 august 2019, însă dreptul la

acțiune a fost executat de către SA „Moldovagaz” la 21 septembrie 2020, adică la mai bine de un an după expirarea termenului de prescripție.

Reținând prevederile pct.84 din Hotărârea nr.415 din 25 mai 2011 cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, instanța de apel a conchis că norma nominalizată nu reglementează careva termeni sau nu interzice furnizorului de a adresa o acțiune în instanța de judecată privind recuperarea datoriei acumulate în contextul contestării deciziei prin care a fost calculată datoria care se pretinde a fi încasată.

A mai reținut că faptul contestării în instanța de judecată de către Runtov Vladimir a deciziei nr.5 din 15 august 2016, nu poate constitui temei de întrerupere sau suspendare a curgerii termenului de prescripție extinctivă.

La 13 octombrie și 08 noiembrie 2021, SA „Moldovagaz”, prin intermediul reprezentantului – Alla Gheorghieva, a contestat cu recurs decizia din 13 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea acesteia, cu menținerea hotărârii Judecătorei Cahul (sediul Taraclia) din 11 iunie 2021.

Prin decizia din 19 ianuarie 2022 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de SA „Moldovagaz”, prin intermediul reprezentantului- Gheorghieva Alla și s-a casat decizia din 13 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, cu remiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost admis apelul declarat de Runtov Vladimir, reprezentat de avocatul Jecov Nicolai și s-a casat încheierea din 24 mai 2021 și hotărârea din 11 iunie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Taraclia și s-a pronunțat o hotărâre nouă de admitere a cererii lui Runtov Vladimir privind excepția de tardivitate. S-a respins acțiunea, ca fiind depusă tardiv.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că soluția instanței de fond este greșită, or, este eronată concluzia instanței de judecată, că în cazul în care consumatorul a contestat decizia cu privire la recalculare a volumului gazelor naturale consumate prin metoda paușală, dreptul de solicitare a achitării a apărut la furnizor și respectiv a început să curgă termenul de prescripție extinctivă după emiterea hotărârii judecătorești definitive, fără a face trimitere la prevederile art. 775, 775, 776 și 858 Cod civil.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că în prevederile legislative citate de către instanța de fond lipsesc normele, ce interzic furnizorului să solicite datoria calculată în baza hotărârii cu privire la recalculare a volumului gazelor naturale consumate prin metoda paușală, în cazul contestării de către consumator a hotărârii de acest gen.

Or, interdicția normativă de deconectare a instalațiilor de gaze ale consumatorului, care a contestat decizia cu privire la recalculare a volumului gazelor naturale consumate prin metoda paușală, nu echivalează și nu este identică cu interdicția de încasare a datoriei, calculate în baza deciziei de recalculare a volumului gazelor naturale consumate prin metoda paușală, care nici nu există.

Instanța de apel a notat că este de acord cu argumentele apelantului, precum că la situația examinată nu sunt aplicabile temeiurile de suspendarea sau încetarea curgerii termenului de prescripție extinctivă, stabilite de normele de drept, ce au fost în vigoare

la momentul apariției dreptului de acțiune și în termenul de realizare a dreptului respectiv.

Or, faptul, că consumatorul final a contestat în instanța de judecată decizia nr.5 din 15.08.2016, prin care datoria pentru consum de gaze naturale a fost calculată prin metoda paușală, în conformitate cu p. 1294 al Regulamentului privind furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 415 din 25 mai 2011 nu poate să fie temei de drept pentru încetarea sau suspendarea termenului de prescripție extinctivă.

Astfel, considerând, că dreptul său este încălcat, SA „Moldovagaz” a putut și trebuia să înainteze în instanța de judecată acțiunea corespunzătoare anterior, în perioada de pe 16 august 2016 până pe 16 august 2019, însă a beneficiat de acest drept numai în anul 2020, adică peste mai mult de 1 an de la expirarea termenului de prescripție stabilit de lege pentru apărarea dreptului său pretins încălcat.

La data de 16 februarie 2023, SA „Moldovagaz”, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat neaplicarea de către instanța de apel a legii care urma să fie aplicată, precum și interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Totodată, recurentul a invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, indicând la interpretarea eronată a legii, precum și aplicarea eronată a acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la data de 14 decembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată recurentului la data de 18 ianuarie 2023 (f.d. 137, Vol. II) și recepționată de către acesta la 23 ianuarie 2023 (f.d. 139, Vol. II).

Astfel, recursul, declarat la 16 februarie 2023, este în termen.

La 09 martie 2023, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Runtov Vladimir, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 155, Vol. II).

Prin referința din 20 martie 2023, Runtov Vladimir, reprezentat de avocatul Jecov Nicolai a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii

recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de SA „Moldovagaz”, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile

prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Moldovagaz” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SA „Moldovagaz” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Moldovagaz”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Mariana Ursachi